

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

40. Reverendissime Domine &c. Epistola Encyclica methodum, ac normam
præscribens observandam ab omnibus Episcopis, aliisque Prælatibus
facultatem habentibus indicendi Concursum ad Parochiales Ecclesias ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74859)

1721.

1721.

EPISTOLA.

VII.

Encyclica ad universos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, ac alios locorum Ordinarios quoscunque data, qua illis de speciali mandato Summi Pontificis injungitur, ut Canonicos, Beneficiatos, Portionarios, & alios apud Ecclesias, quarum servitio addicti sunt, residere obligatos, necnon Parochos, & quoscunque alios animarum curam gerentes opportunis remediis, & canonicis poenis ad personalem residentiam compellant.

Reverendissime Domine uti frater. Pastoralis Officii debito salubriter exequendo assidue intentus Sanctissimus Dominus Noster in eam præceteris singulari studio incumbit sollicitudinem ut omnes Metropolitanarum, Cathedralium, & Collegiarum Ecclesiarum Dignitates Canonici, Beneficiati, Portionarii, aliique earum obsequiis mancipati, præcipue, verò Ecclesiarum Parochialium Rectores, & quicunque alii animarum curæ præpositi, juxta Sacrorum Canonum, & Sacri Tridentini Concilii Decreta, atque Apostolicarum Constitutionum præscriptum, personalem residentiam munus, quo obstricti sunt, agnoscant, illudque bonâ fide, & quâ par est, sedulitate, ac diligentia præsentent: Cum autem Sanctitati Suae non absque gravi animi sui mœrore dudum innotuerit, nonnullos præfatarum Ecclesiarum servitio, vel animarum regimini addictos, propriis oblitos Officii, huc illuc per menses, & annos divagari sine ullâ suorum Prælatorum licentiâ, vel etiam cum eâ, sed ultra tempus permissum, ac præter causas legitimas ab eisdem sacris Canonibus, & sacro Tridentino Concilio approbatas, & absque Apostolicis Indultis, quæ ab hac Sacra Congregatione Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium ejusdem Concilii interpretum iustam discedendi causam habentibus concedi solent; unde non raro fit, ut divina Officia, & Ecclesiastica munia, quæ ab integro Ministrorum numero expleri debent, maxime negligantur, & animarum cura proprio Pastore destituta gravissimum patiantur detrimentum, nec sit qui parvulis petentibus Evangelicum panem frangat; Volens propterea Sanctitas Sua pro eximio, quo pollet, zelo, maximum hunc abusum à medio tollere, simulque opportunè prospicere, ut singuli Ecclesiarum Ministri deinceps iis debita fideliter exhibeant obsequia, & Parochialium in primis Ecclesiarum Rectores, pacendis ovibus sibi commissis assidue, ac diligenter vacent; sicuti eâ de re saluberrima in Urbe mandata nuper edidit pro iis, qui alibi residere obstricti, inibi commorantur; ita etiam jubet, ac præcipit universis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac cæteris locorum Ordinariis quibuscunque, ut propriam quisque Pastorem sollicitudinem excitantes, prælaudata sacrorum Canonum, & sacri Concilii Tridentini Decreta adversus prædictarum Ecclesiarum Canonicos, omnesque, & singulos Beneficiatos de jure, vel consuetudine residere obligatos, necnon adversus Parochos, & quoscunque alios animarum curam exercentes respectivè edita seriò observent, ac observari faciant, eos opportunis remediis ad personalem residentiam compellendo, ut onera unicuique eorum pro divino cultu, & Ecclesiarum, animarumque servitio incumbentia sustinere commode possint. Porrò in hunc ipsum finem eisdem locorum Ordinariis hortatur, ac admonet, ut hujusmodi Parochos, Canonicos, aliosque Beneficiatos, ut supra, residere detrectantes, poenis à sacris Canonibus, & sacro Concilio Tridentino statutis, subtractionis scilicet fructuum, &

crescente contumaciâ, privationis etiam Canonicatum, ac Beneficiorum, quibus potiuntur, multare, & coercere non omittant, ac in eos ulterius procedant juxta formam *Decretalis Innocentii III. relatæ in cap. Ex tua de Cleric. non residen.*, implorato etiam ad id, ubi opus fuerit, auxilio, & ope Ordinariorum, in quorum Diocesibus prædicti Refractorii commorantur. Ut autem hæc omnia suum exactius fortiantur effectum, Sanctitas Sua iisdem locorum Ordinariis injungit, ut quos ex Parochis, Dignitatibus, Canonicis, & Beneficiatis ejusmodi in præsens, vel etiam in posterum quandocunque à propria residentia abesse compererint ultra tempus permissum, & absque debitis Apostolicis Indultis, eorundem Contumacium nomina, & Beneficia residentialia, quæ obtinent, ac insuper Diocesibus, & Loca, in quibus ipsi moram trahunt huic Sacræ Congregationi per suas Literas incunctanter denuncient, & quoad Contumaces in Urbe degentes idipsum tam eidem Sacræ Congregationi, quam Eminentissimo ejusdem Urbis Vicario significent. Mandat denique Sanctitas Sua, ut præsentibus Literæ, ne ullo unquam temporis decursu obsolescant, aut in desuetudinem abeant, istius Cancellariæ regestis describantur.

Cumque in his exequendis, provida in primis Sacrorum Antistitum solertia versari debeat, confidit Sanctissimus Pater præmissa omnia ab Amplitudinis tuæ vigili zelo, atque studio ita præstanda fore, ut nedum tui Officii debito cumulatè satisfacias, verum etiam nihil desuper Sanctitati Suae desiderandum relinquant, & Amplitudini tuæ prospera, lætaque cuncta à Deo precor.

Amplitudinis tuæ.

Uti Frater

B. Card. Panciaticus Præfectus.

V. Petra Secretæ.

EPISTOLA.

VIII.

Encyclica methodum, ac normam præscribens observandam ab omnibus Episcopis, aliisque Prælati facultatem habentibus indicendi Concursum ad Parochiales Ecclesias in examine, sive Concursu ad easdem Ecclesias, quoties earum vacatio contigerit, insituendo.

Reverendissime Domine uti Frater. Quò Parochiales Ecclesiæ dignioribus Personis gubernandæ traderentur statuit, ut notum est, Sacrosancta Tridentina Synodus ses. 24 cap. 18, ut, vacante Ecclesiâ Parochiali, indiceretur, & fieret Concursus; ac, postquam Concurrentes ab Episcopo, vel ejus Vicario Generali, atque ab Examinatoribus Synodalibus saltem tribus, examinati, & approbati essent, Episcopus eum eligeret, quem ætate, moribus, doctrinâ, prudentiâ, aliisque rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam necessariis, & opportunis, digniorem cæteris, magisque idoneum judicaret. Adjectaque ad hanc Concilii Sanctionem validius confirmandam, re, & nomine Sanctissimus Pontifex Pius Quintus, quod, si unquam Episcopus minus habilem, postpositis magis idoneis, elegeret, possent, qui rejecti essent, à mala ejusmodi electione ad Metropolitanum, vel, si ipse eligens Metropolitanus, aut exemptus foret, ad viciniorem Ordinarium, ut Sedis Apostolicæ Delegatum, vel aliis ad ipsam Sedem Apostolicam appellare, ac Prælectum ad

1721.

novum examen coram ipso appellationis Iudice, & ejus Examinatoribus provocare; ea tamen cautione, ut appellatio non in suspensivo, sed in devolutivo esse deberet: quemadmodum in ejus Constitutione, quæ trigesima tertia est, latius cavetur; concludendo, quod, confitito de prioris Eligentis irrationabili iudicio, eoque revocato, Parochialis Ecclesia magis idoneo conferatur.

Cum autem neque Concilii Decreto, neque Pontificis Bullæ examinis in Concurſu peragendi forma, seu methodus ulla certa, ac peculiaris servanda proponantur; difficile dictum est, quanta Examinum, aliorum alibi, diversitas extiterit, atque hinc occasio querelarum. Nam alicubi, cum non eadem omnibus Quæſtiones, non iidem casus propoſiti fuiſſent: erant identidem, qui, vel in iudicio, vel extra conquererentur; sibi quidem poſtpoſitis difficilioreſ, Præleſto autem faciliores ad ſolvendum Quæſtiones obtigiffent. Alibi verò eadem quidem omnibus Quæſtiones propoſitæ fuerunt, ſed neque hæc, neque datæ à Concurrentibus reſponſiones ſcripto, ſeu Literis, conſignabantur. Cumque poſtmodum, nec raro contigerit, ut è poſtpoſitis quiſpiam, jure Bullæ ſupradictæ, novum ad Examen coram Iudice Appellationis, ejuſque Examinatoribus Electum provocaret: Sacra Congregatio uſque ad anno 1603. conſiderans gravamen non alia ratione, quam novo examine probari poſſe; provocationem ad novum examen cenſuit admittendam, gravamine nec dum probato, & requiſitis tantummodo probationibus in ſubſequenti iudicio, in quo probato per novum examen Appellantis gravamine quoad doctrinam, probanda ſuper eſt ejuſdem præjam electo in reliquis ad regendam Eccleſiam requiſitis præſtantia, ut de majori alterutrius ad Parochialis Eccleſiæ gubernium idoneitate ſententia ferri poſſit, cum non continuo, ſiquis eſt doctior, is etiam aptior, ſeu magis idoneus ad id regimen habeatur, vel etiam habendus ſit. Quam Sacræ Congregationis ſententiam Scriptores, & Tribunalia laudarunt. Aliis demum in Diceceſibus laudabilis invaluit conſuetudo, ut eadem omnibus Quæſtiones, iidemque casus proponantur; ac (ne qua detur anſa Cancellario quidquam ſuo Marte addendi, minuendi, mutandi) ut ipſemet Concurrentes, quæ interrogati fuerint, quæque reſponderint, ſua manu ſcribant. Atque Ordinarii, qui morem hunc longè optimum in examinando tenere, Sacræ deinde Congregationi etiam, atque etiam conſiderandum reliquerunt, hiſ, qui ſic examinati eſſent, atque poſtpoſiti, in poſterum, ut ſolent, Appellantibus, indulgenda nec ne ſtatim Electi novum ad examen provocatione, nulla gravaminis prærequiſita probatione, videretur; cum iſti ex actis primi examinis gravamen Doctrinæ facile alioquin probare poſſent; quod alii alter nimirum examinati probare, niſi ſecundo, ſeu novo examine non poterant. Nec deſuere alii probitatis, ac peritiæ in adminiſtrandis diu Eccleſiis laude præſtantes, qui monerent, frænum aliquod hujusmodi Appellantium licentiæ tandem injiciendum, eorumque jam nimis crebras novum ad examen provocationes eſſe reprimendas; quippe quæ vix unquam ſinemagno Eccleſiarum damno contingunt. Nam cum novum examen coram Iudice appellationis longè procul à Parochia peragendum ſit; Electus ab Epifcopo, qui provocatur, Parochiam, quam poſſidet, cogitur interea temporis deſerere, eamque OEconomus, vel Vicario cuiſpiam, veluti ſponſam ignotis Cuſtodibus, relinquere, Sponſo non parumper, ſed diu ſanè abſtuturo; dum nempe, implicita, ut ſit, lite, terna etiam, vel quaterna, alia ex aliis, examina ſuper præſtantia primum doctrinæ, tum deinde aliorum, quæ ad integrandam idoneita-

tem opportuna ſunt, contentioſè multiplicentur, & commodè, ne dicam otioſè, tranſigantur, antequam deliberari poſſit, utri Concurrentium Parochia ſit adjudicanda.

Ad tollendam ejuſmodi non minùs quærelarum, quam incommodorum occaſionem, Sacra Congregatio Concilii Tridentini Interpres, poſtquam rem omnem à capite repetitam in geminâ Sèſſione prima Octobris, & 16. Novembris 1720. ſummo ſtudio recognovit, tandem, Sanctiſſimo etiam annuente, ſtatuit (quod per præſentes Literas encyclicas exequitur) omnes, & ſingulos Epifcopos, alioſque Prælatos, penes quot ſit jus, & auctoritas faciendi Concurſum, hortari, ut examen ejuſmodi inſtituere non graventur, quale jam, & multæ Diceceſes, & Urbs ipſa obſervat, atque Apoſtolica etiam Dataria poſtulat, ſive, cum, Sede vacante, vacat Eccleſia aliqua Parochialis, cujus collatio ad Sedem Apoſtolicam pertineat; ſive, cum vacat Parochialis aliqua, ut dicitur juxta Decretum, ſive demum, cum vacante in Collegiatis, aut Cathedralibus Eccleſiis Dignitate aliquâ majori, annexam habente curam animarum, faciendus eſt Concurſus, atque ad Apoſtolicam Datariam tranſmittendus, ut notum eſt, atque in Literis, quæ de ordine Sanctiſſimi tunc è Dataria prodeunt, clarè præſcribitur.

Vacante itaque Eccleſiâ Parochiali, quæ conferenda ſit per Concurſum, atque, hoc ſolitis formulis indicto, hæc, quæ ſequuntur, ex Sacræ Congregationis Sententiâ, conſilio, ſuaſione ſervanda proponuntur.

Primum nempe, ut aſſignentur eadem omnibus Concurrentibus Quæſtiones, iidem Caſus, idemque Textus Evangelii, ſuper quo ſermonis aliquid ſcribantur, ad probandam dicendi pro concione facultatem.

Alterum, ut Caſus, & Quæſtiones reſolvendæ dicentur omnibus eodem tempore, atque omnibus pariter eodem tempore Textus Evangelii tradatur.

Tertium, ut certum, idemque omnibus ſpatium temporis conſtituatur, intra quod Caſus reſolvant, Quæſtionibus reſpondeant, Conciunculam componant.

Quartum, ut eodem Concurrentes omnes in Conclavi claudantur, unde, quando ſcribent (dabitur enim omnibus ſcribendi copia) nemo eorum egredi, neque alius quiſpiam eò ingredi poſſit, niſi poſtquam ſcripta confeſerint, & exhibuerint.

Quintum, ut omnes ſua quiſque manu tum reſponſa, tum ſermonem ſcribant, ſubſcribantque.

Sextum, ut reſponſa quidem latinè, ſermo autem ea, qua ad populum haberi ſolet, lingua ſcribatur.

Poſtremum, ut unumquodque reſponſum, & unuſquiſque ſermo, cum ab unoquoque Concurrentium exhibebitur, non ſolum ab eo, qui ſcripſit, atque à Cancellario Concurſus, verum etiam ab Examinatoribus, & ab Ordinario, vel ejus Vicario, qui Concurſui interſerunt, ſubſcribatur.

Peracto ſecundùm hanc formulam Concurſu, collataque ei, qui magis idoneus, ac dignior iudicatus fuerit, Eccleſiâ Parochiali, non admittatur Appellatio, aut à malâ relatione Examinatorum, aut ab irrationabili iudicio Epifcopi, niſi intra decem dies à die Collationis interponatur.

Si quis autem hoc intra ſpatium appellaverit, Actaque Concurſus petat ad Iudicem appellationis transferenda; mittantur vel acta ipſa originalia Concurſus clauſa, & obſignata, vel certè unum aliquod authenticum eorum exemplum, à Cancellario Concurſus, atque altero Notario collatum & auſcultatum coram Vicario, vel alio in Eccleſiaſticâ dignitate conſtituto, quem eligat

1721.

117

1703.

1705.

Ordinarius, ad quem etiam Notarii Cancellario adjungendi electio pertinebit, necnon ab Examinatoribus Synodalibus, qui Concursum interfuerunt, subscriptum.

Ex quibus actis, vel authentico eorum exemplo nisi gravamen quoad doctrinam probetis, qui sic, ut præmittitur, examinatus, aut à mala relatione Examinatorum, aut ab irrationabili iudicio Episcopi appellaverit, novum ad examen provocandi facultatem à Sacra Congregatione frustra postulabit.

Quemadmodum, & in iudicio appellationis persequi jus suum frustra tentabit is, qui forte se gravatum doleat quoad reliqua, nisi interposita maturè, ut dictum est, appellatione ab irrationabili iudicio Episcopi, gravamen quoad illa ostenderit vel ex actis primi Concursum, vel saltem ex attestacionibus, & documentis extrajudicialibus etiam, sed non levibus.

Atque ita quidem sensit Sacra Congregatio, & Sanctissimus assensit. At si quis tamen Ordinariorum aliter, ac supra descriptum est; Concurrentium examina instituire perixerit, perget & Sacra ipsa Congregatio more pristino Appellantibus, qui se gravatos dixerint, provocationem ad novum examen, nulla gravaminis præviã probatione indulgere. Interim tamen, ne harum Litterarum memoria dilabatur, vult eadem Sacra Congregatio eas in uniuscujusque Ordinarii Cancellaria perpetuò conservari. Cujus interea consilium, tum voluntatem dum ego omnibus significo. Ampliudini tuæ fausta omnia à Cælo precor, Romæ hac die 10. Januarij 1721.

Ampl. Tuæ,

Uti Frater.

P. M. Card. Corradinus Præfectus.

P. Lambertinus Secretarius.

DECRETA MEMORABILIA

Sacra Congregationis Propaganda Fidei.

Juxta temporis seriem disposita.

DECRETUM.

I. Quo Vicariis Apostolicis, & Missionariis in Angliã laborantibus injungitur, ut secularibus, politicisque negotiis nequaquam se immisceant, & Evangelico tantum Ministerio exequendo intenti sunt.

Die 26. Martij 1703.

Sacra Congregatio de Propaganda Fide, annuente Sanctissimo D. Nostro, ac Romanorum Pontificum Prædecessorum suorum vestigiis inhaerente, præsentis Decreti tenore distictè mandat, & præcipit omnibus, & singulis Vicariis Apostolicis, aliisque Missionariis tam Secularibus, quam cujusvis Ordinis, seu Instituti, etiam necessario exprimendi Regularibus in Angliã laborantibus, ut omnino se ablineant à Secularibus, & politicis negotiis, usque præcipue, quæ ad Statum Regni, vel Reipublicæ, sive temporalem eorum administrationem pertinent. Magistratibus Secularibus debitum obsequium præstent, modesti, pacifici, & quieti, quemadmodum veros Christi Fideles, ac præsertim Ecclesiæ Ministros decet, illis dumtaxat occupationibus, quæ suæ sunt vocatio-

nis, intenti, scilicet orationi, prædicationi verbi Dei, Sacramentorum administrationi, & similibus pietatis officiis, pro Persecutoribus ipsis, si aliquando duriora pro Fide Catholica patiantur, orantes: nemini dantes ullam offensionem, nec ulli malum pro malo reddentes, sed Apostolorum, virorumque Apostolicorum vestigia sectantes, in omnibus se patientiæ, & charitatis exemplum exhibeant, ut non ab similem illis laborum, atque passionum suarum fructum, ac præmium à Divina Bonitate sperare merito possint. Datum Romæ die, & anno quibus supra.

Carolus Cardinalis Barberinus Præfectus.

Carolus Augustinus Fabronus Secretarius.

DECREETUM.

Quoad Juramentum ab Alumnis Collegii Urbani præstari solitum.

Die 4. Maji 1705.

Referente Eminentissimo, & Reverendissimo Domino Cardinale Colloredo dubia quædam orta circa juramentum ab Alumnis hujus Collegii Urbani præstari solitum, quæ tam Alumnorum, quam Rectorum pro tempore Collegii præfati conscientias non mediocriter vexare possent, quæque primum proposita in Congregatione Generali habita die 20. Aprilis præteriti coram Sanctissimo Domino Nostro, remissa fuerunt à Sanctitate Sua Congregationi Ordinariæ pro voto, Eminentissimi Patres re maturè perpensa censuerunt.

Primo expedire, ut Alumni, qui admittuntur completo ætatis anno decimoquarto, antequam juramentum præstent, expectent sex menses à die admissionis; qui verò admittuntur ante completum annum decimum quartum, expectent adhuc sex menses postquam compleverint eundem annum decimumquartum.

Secundo pariter expedire, ut Sanctitas Sua dignetur remittere arbitrio Sacrae Congregationis prorogationem termini ad juramentum præstandum in casibus particularibus, ubi fuerit necessarium.

Quibus omnibus per R. P. D. Carolum Augustinum Fabronum Secretarium Sanctissimo Domino Nostro relatis, Sanctitas Sua benignè annuit, & ita in posterum servari mandavit quibuscunque non obstantibus in Audientiã habita die 14. Maji 1705.

Joseph Cardinalis Sacripantes Præfectus.

Carolus Augustinus Fabronus Secretarius.

DECRETUM.

In causa prætensæ depositionis, & privationis D. Jacobi Patriarchæ Antiocheni.

Die 20. Martij 1713.

In causa super prætensæ criminibus, & excessibus contra D. Jacobum Patriarcham Antiochenum oppositis, & deductis, audita, maturèque in pluribus Congregationibus perpensa relatione Eminentissimi Fabroni, & signanter depositione Testium nulliter, & inordinate contra eundem D. Jacobum examinatorum, nec non viso examine aliorum Testium à P. Lauren-